

Sygn. akt: XU-408/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2014r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Bonczar

Protokolant: Grażyna Mazurkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 20 listopada 2014r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania **R. Ś.**

od decyzji Prezesa K. R. U. S. Oddział Regionalny we W.

z dnia 23 maja 2014r. znak: (...)

w sprawie **R. Ś.**

przeciwko Prezesowi K. R. U. S. Oddział Regionalny we W.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa K. R. U. S. Oddział Regionalny we W. i zwalnia wnioskodawcę z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okres od 01 marca 2013r. do 30 maja 2013r. w kwocie 910,00 zł (dziewięćset dziesięć złotych).

Sygn. akt X U 408/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczony, R. Ś., wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego, Prezesa K. R. U. S. Oddział Regionalny we W. z dnia 23 maja 2014 r. znak (...), ustalającej nadpłatę zasiłku chorobowego w kwocie 910,00 zł (zasiłek chorobowy za okres od 1 marca 2013 r. do 30 maja 2013 r.) z powodu wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników od 15 listopada 2012 r. w związku z zatrudnieniem oraz zobowiązującej go do zwrotu kwoty 745,00 zł, natomiast kwota 175,00 zł została potrącona z nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne rolników i domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu spornego świadczenia.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, iż w połowie listopada 2012 r. podjął pracę związaną z wykańczaniem wnętrz, tj. ogólnobudowlane. Pracodawca na początku jego pracy oświadczył, iż umowę o pracę otrzyma później, gdyż jest na tzw. okresie próbnym. Jeżeli się sprawdzi otrzyma umowę na stałe. Prace remontowe wykonywał będąc w delegacji, poza miejscem swego pobytu.

Pod koniec grudnia 2012 r. otrzymał umowę o pracę, jednak była to umowa zlecenia, data zatrudnienia od 15 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

Firma po tej dacie nie przedłużyła z nim umowy na dalszą współpracę. W styczniu 2013 r. był już osobą bezrobotną, nie otrzymał żadnej propozycji dalszej współpracy.

W okresie kiedy podjął pracę pod koniec grudnia 2012 r. rozwinęła się u niego choroba skórna, która okazała się ciężka do wyleczenia i wymagała interwencji lekarza specjalisty. Był zmuszony skorzystać z pomocy fachowca i wtedy złożył do KRUS zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy, co miało miejsce na przełomie lutego/marca 2013 r. Być może z powodu jego choroby nie przedłużono mu umowy o pracę.

Dlatego nie zrozumiała jest dla niego decyzja organu rentowego (k. 2-3).

Organ rentowy – Prezes K. R. U. S. Oddział Regionalny we W., w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, wniósł o jego oddalenie, z powodu braku podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, iż ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 października 2008 r. do dnia 9 sierpnia 2010 r. z mocy ustawy, od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia 14 listopada 2012 r. na wniosek i od dnia 1 kwietnia 2013 r. podlega nadal ubezpieczeniu na wniosek w pełnym zakresie. W okresie od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 30 maja 2013 r. ubezpieczony pobrał zasiłek chorobowy w łącznej kwocie 910,00 zł.

Prawomocną decyzją z dnia 11 lutego 2014 r. znak: (...) organ rentowy stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego na wniosek dla ubezpieczonego w okresie od dnia 15 listopada 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r., tj. w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu w ZUS, którą to okoliczność Zakład potwierdził w piśmie z dnia 7 sierpnia 2013 r.

Organ rentowy podał, że ponieważ ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu w okresie od dnia 15 listopada 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r. brak było podstaw prawnych do przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 30 marca 2013 r. Za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 30 maja 2013 r., pomimo podlegania ubezpieczeniu na wniosek od dnia 1 kwietnia 2013 r., ubezpieczony również nie spełniał przesłanek do pobierania przedmiotowego świadczenia, ponieważ okres podlegania ubezpieczeniu bezpośrednio przed wystąpieniem zdarzenia uzasadniającego nabycie prawa do świadczenia nie trwał nieprzerwanie co najmniej rok.

W związku z powyższym ubezpieczony w sposób prawidłowy został zobowiązany do zwrotu zasiłku chorobowego pobranego w okresie od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 30 maja 2013 r. w kwocie 745,00 zł. tj. w kwocie pozostałej po potrąceniu kwoty 175,00 zł. z nadpłaconych składek (k. 9-v. 9).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. Ś., od 1 października 2010 r. podlega ubezpieczeniom społecznym rolników. W okresie od 15 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r. był zgłoszony w Z. U. S. Oddział we W. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy zlecenia u płatnika G. sp. z o.o. z siedzibą w G..

Dowody:

- wywiad ubezpieczeniowy – w aktach organu rentowego,
- kserokopia umowy zlecenia – karta 5,
- pismo ZUS Oddziału we W. z 22.10.2014 r. – karta 18.

Ubezpieczony przedłożył w organie rentowy następujące zaświadczenia lekarskie:

- ZUS ZLA seria (...) na okres od 1 marca 2013 r. do 15 marca 2013 r. – które wpłynęło do organu rentowego w dniu 26 marca 2013 r.,

- ZUS ZLA seria (...) na okres od 16 marca 2013 r. do 31 marca 2013 r. – które wpłynęło do organu rentowego w dniu 26 marca 2013 r.,

- ZUS ZLA seria (...) na okres od 1 kwietnia 2013 r. do 30 kwietnia 2013 r. – które wpłynęło do organu rentowego w dniu 5 kwietnia 2013 r.,

- ZUS ZLA seria (...) na okres od 1 maja 2013 r. do 30 maja 2013 r. – które wpłynęło do organu rentowego w dniu 6 maja 2013 r.

Z tytułu przestawionych zaświadczeń lekarskich ubezpieczony otrzymała łącznie 910,00 zł.

Dowody:

- zaświadczenia lekarskie – w aktach organu rentowego,
- karta zasiłkowa – w aktach organu rentowego.

W dniu 2 sierpnia 2013 r. ZUS Oddział we W. poinformował organ rentowy, iż ubezpieczony był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 15 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r.

Decyzją z dnia 11 lutego 2014 r., znak (...), organ rentowy stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla ubezpieczonego od dnia 15 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r.

W dniu 16 maja 2014 r. organ rentowy ujawnił nadpłatę zasiłku chorobowego za okres od 1 marca 2013 r. do 30 maja 2013 r. w kwocie 910,00 zł.

Dowody:

- pismo ZUS Oddział we W. – w aktach organu rentowego,
- decyzja organu rentowego z 11.02.2014 r. znak (...) – w aktach organu rentowego,
- notatka służbowa o ujawnieniu nadpłaty – w aktach organu rentowego.

Decyzją z dnia 23 maja 2014 r. znak (...) organ rentowy na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników ustalił nadpłatę zasiłku chorobowego w kwocie 910,00 zł (zasiłek chorobowy za okres od 1 marca 2013 r. do 30 maja 2013 r.) z powodu wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników od 15 listopada 2012 r. w związku z zatrudnieniem, a jednocześnie ponieważ ubezpieczony był pouczony o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń, a mimo zajścia tych okoliczności pobierał przesyłane świadczenie stosownie do postanowień art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – jest zobowiązany do zwrotu kwoty 745,00 zł słownie zł siedemset czterdzieści pięć. Kwota 175,00 zł została potrącona z nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Dowody:

- decyzja organu rentowego z 23.05.2014 r. znak (...) – w aktach organu rentowego.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), w zw. art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 1403 ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest

obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Natomiast zgodnie z art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Wprawdzie z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, iż ubezpieczony w okresie od 15 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r. wykonywał pracę na umowę zlecenia u płatnika składek G. sp., z o.o. z siedzibą w G. i z tego tytułu podlegał w ZUS ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, to jednak w ocenie Sądu, wypłacone ubezpieczonemu świadczenia nie można uznać jako świadczenia nienależne, przez co brak było w ogóle podstawy prawnej (której organ rentowy tak naprawdę nie podał nawet w zaskarżonej decyzji) do żądania jego zwrotu oraz dokonania potrącenia z nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Organ rentowy w toku przeprowadzonego postępowania, pomimo, iż był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wykazał ażeby ubezpieczony został pouczony o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymania ich wypłaty w całości lub w części. Trudno zatem przyjąć, iż wypłacone mu świadczenie było świadczeniem nienależnym o jakim mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, a co za tym idzie nie było podstaw do żądania jego zwrotu.

Wypłata przedmiotowych świadczeń została dokonana na podstawie złożonych przez ubezpieczonego zaświadczeń lekarskich, które nie były kwestionowane przez organ rentowy. Fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy na umowę zlecenia nie był wcześniej sprawdzony przez organ rentowy i dopiero 2 sierpnia 2013 r. ZUS Oddział we W. poinformował organ rentowy, że takie zatrudnienie miało miejsce. Po czym dopiero w lutym 2014 r. ubezpieczony został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników za okres od 15 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r. Natomiast sama nadłata została ujawniona w dniu 16 maja 2014 r.

W ocenie Sądu, wyłączenie, czy ustalenie prawa do świadczeń musi się odbywać na etapie wypłaty tych świadczeń, a nie po tak znacznym okresie od ich wypłaty (prawie jednego roku).

Natomiast fakt, iż decyzją z dnia 2 lutego 2014 r. organ rentowy stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w okresie od 15 listopada 2013 r. do 31 marca 2013 r. w świetle faktu nie pouczenia ubezpieczonego o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczenia, nie ma większego znaczenia i nie może negatywnie wpływać na uprawnienia ubezpieczonego. To obowiązkiem organu rentowego było w sposób prawidłowy pouczyć ubezpieczonego o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczenia i organ rentowy nie może teraz przerzucać odpowiedzialności za zaistniałą sytuację i wyciągać negatywnych konsekwencji od ubezpieczonego.

Ponadto nie sposób nie odnieść się do wymogów formalnych samej decyzji. Wprawdzie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do rozstrzygania wadliwości formalnych decyzji, jednak nie sposób nie zauważyć, iż zaskarżona przez ubezpieczonego decyzja w gruncie rzeczy nie spełnia wymogów formalnych decyzji administracyjnej.

Zgodnie z art. 107 § 1 zd. pierwsze, k.p.a. w zw. z art. 123 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Tymczasem w zaskarżonej decyzji, tak naprawdę brak jest podstawy prawnej rozstrzygnięcia zarówno ustalającego nadpłatę zasiłku chorobowego w kwocie 910,00 zł, jak również zobowiązującego ubezpieczonego do jej zwrotu i dokonania potrącenia. Za taką podstawę nie można bowiem uznać powołanie się na art. 36 ust. 1 pkt 6 ustawy

o ubezpieczeniu społecznym rolników, albowiem artykuł ten stanowi co najwyżej podstawę do wydania decyzji przez Prezesa KRUS w zakresie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, nie stanowi natomiast absolutnie żadnej podstawy prawnej do ustalenia, iż otrzymane świadczenie jest świadczeniem nienależnym, ani też ustalenia nadpłaty zasiłku chorobowego i żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Za wskazanie podstawy prawnej rozstrzygnięcia w zakresie zwrotu nienależnego świadczenia nie można również uznać wskazanie samego tylko art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, bez powoływania się na konkretny ustęp, punkt czy też podpunkt tegoż przepisu.

Ponadto zaskarżona decyzja tak naprawdę nie zawiera uzasadnienia faktycznego, które w szczególności powinno wskazywać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, oraz przyczyn z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Należy wskazać, iż uzasadnienie decyzji ma bardzo istotną rolę, która polega między innymi wyjaśnieniu i przekonaniu strony postępowania o jej prawidłowości. Tym czasem organ rentowy całkowicie pominął ten nader ważki element decyzji nie podejmując nawet próby wytłumaczenia ubezpieczonemu podstawy rozstrzygnięcia.

W gruncie rzeczy już tylko same zasygnalizowane uchybienia formalne powinny eliminować z obrotu prawnego zaskarżoną decyzję.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentów oraz dokumentacji organu rentowego, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności.

Ponadto Sąd pominął z przesłuchania ubezpieczonego, albowiem pomimo wezwania ubezpieczonego w celu jego przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania nie stawił się na rozprawę w dniu 20 listopada 2014 r. i w żaden sposób nie usprawiedliwił swojej nieobecności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, iż zwolnił ubezpieczonego z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okres od 1 marca 2013 r. do 30 maja 2013 r. w kwocie 910,00 zł.